

Öppen

Handläggare

Christoffer Ellmark

Vår referens

SNAB-25-047-25033

Datum - Date

2025-11-28

Telefon nr: 0155 22 11 27
christoffer.ellmark@studsvik.com

Er referens

KN2025/01871

Ert datum

2025-10-03

Klimat- och näringslivsdepartementet
Enheten för cirkulär ekonomi, kemikalier och strålning
103 33 Stockholm

Remissvar på lagförslaget "En mer ändamålsenlig prövning av kärntekniska anläggningar"

1 Övergripande intryck

- Studsvik Nuclear AB (SNAB) har uppfattat att huvudsyftet med den nya lagstiftningen är att framtida prövningar av nya kärntekniska anläggningar ska gå snabbare och med mindre administration än med nuvarande process.
- SNAB bedömer att lagförslaget med principen om tidigt förhandsbesked kommer att bidra till att underlätta prövningsprocessen för ny kärnkraft men att det finns behov att göra större insatser än så för att underlätta för en svensk kärnkraftsrenässans.
- Ett intressant exempel på både identifiering av hela problembilden för kärnkraftsbranschen och förslag till lösning finns i utredningen "Nuclear Regulatory Review 2025. Enabling nuclear delivery through regulatory reform" som publicerades i november i Storbritannien och togs fram på uppdrag av premiärminister Keir Starmer. Utredningen pekar på behovet av en omfattande reform av hela regleringen av kärntekniksektorn som man menar är onödigt komplicerad och kostsam. Även om förutsättningarna och utmaningarna för den brittiska kärnkraftsbranschen inte är exakt samma som för den svenska så är det lätt att hitta likheter och känna igen sig i problembeskrivningen. Ett talande citat från rapporten är: *"The application of the ALARP (As Low As Reasonably Practicable) principle has become overly stringent. It sometimes functions as a ratchet that demands ever-lower risk levels and radiation exposures, even when the benefits are negligible or the costs disproportionate. This is in part due to a lack of clear direction on the tolerability of risk and in the assessment of proportionality when considering what risk reduction measures are reasonably practicable."* Kärnkraftsbranschen har blivit dyr för att vi har gjort den dyr, inte för att den behöver vara det.
- I de förevarande lagförslagen har SNAB identifierat ett antal punkter nedan som skulle kunna förbättras.

Studsvik Nuclear AB

SE-611 82 Nyköping, Sweden
Visiting address: Studsvik
www.studsvik.com

Phone +46 155 22 10 00
Fax + 46 155 26 30 70
studsvik@studsvik.com

Registered in Nyköping, Sweden
Org. no. 556051-6212
VAT no SE556051621201

Handläggare

Christoffer Ellmark

Vår referens

SNAB-25-047-25033

Datum - Date

2025-11-28

Telefon nr: 0155 22 11 27
christoffer.ellmark@studsvik.com

Er referens

KN2025/01871

Ert datum

2025-10-03

2 Specifika kommentarer och förslag

2.1 Förtydligande av vad som omfattas av regeringsprövning

I den föreslagna lagtexten saknas en tydlig definition av när en förändring eller utökning av en befintlig kärnteknisk anläggning medför krav på ny regeringsprövning. Detta skapar osäkerhet för befintliga tillståndshavare som vill planera framtida investeringar. I den nuvarande praxisen har Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) godkänt exempelvis nytt mellanlager eller avfallsbehandlingsanläggning som ändringar av den befintliga kärntekniska anläggningen, utan att regeringen har behövt pröva dem, men det finns ännu ingen praxis för när gränsen för anläggningsändring passeras och en ny byggnad i anslutning till en befintlig kärnteknisk anläggning ska hanteras som en ny kärnteknisk anläggning.

Förslag: Inför ett tydligt undantag eller en konkret kriterielista i lagstiftningen som anger vilka anläggnings- och verksamhetsförändringar som inte kräver ny regeringsprövning. SNAB anser exempelvis att en ny byggnad på Studsviksområdet för att SNAB ska kunna behandla och mellanlagra avfall åt ESS eller mellanlagra små mängder bestrålat bränsle åt andra kunder inte skulle behöva en regeringsprövning och att det heller inte skulle vara relevant ifall Studsvik behöver uppföra en byggnad för att kunna utöka produktionen av strålkällor. Däremot är det rimligt att det krävas ett nytt regeringstillstånd ifall SNAB skulle vilja uppföra en ny reaktoranläggning.

2.2 Justering av definitionen av kärnavfall

I förslaget till Lag 2026:000 avses med kärnavfall, kärnteknisk anläggning och kärnämne detsamma som i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet)

Förslag: SNAB anser att regeringen borde förtydliga och förenkla definitionen av kärnavfall i kärntekniklagen i enlighet med förslagen i SOU2019:16 för att underlätta transport och hantering av radioaktivt material i samband med forskning och utvecklingsarbete eftersom detta skulle gynna kärnsäkerhetsutvecklingen både i Sverige och internationellt.

2.3 Avgiftsstruktur

Lagförslaget innehåller ingen detaljerad avgiftsmodell. Även om 9 § ger regeringen befogenhet att fastställa villkor för godkännandet, bör en tydlig och transparent avgiftsstruktur införas.

Förslag: Vi föreslår att ett maximalt belopp fastställs och att avgifterna graderas efter teknisk komplexitet snarare än enbart efter anläggningens storlek.

Studsvik Nuclear ABSE-611 82 Nyköping, Sweden
Visiting address: Studsvik
www.studsvik.comPhone +46 155 22 10 00
Fax + 46 155 26 30 70
studsvik@studsvik.comRegistered in Nyköping, Sweden
Org. no. 556051-6212
VAT no SE556051621201

Öppen

Handläggare

Christoffer Ellmark

Vår referens

SNAB-25-047-25033

Datum - Date

2025-11-28

Telefon nr: 0155 22 11 27
christoffer.ellmark@studsvik.com

Er referens

KN2025/01871

Ert datum

2025-10-03

2.4 Överklagande till Mark- och miljödomstol

I förslaget till ändringar i 23 §, Lag (1984:3) om kärnteknisk verksamhet, ska alla beslut enligt kärntekniklagen som inte fattats av regeringen (dvs. beslut som fattats av SSM) överklagas till Mark- och miljödomstolen.

Förslag: Vi föreslår att överklaganden av beslut enligt kärntekniklagen även fortsättningsvis riktas till regeringen eftersom det ofta kan finnas en politisk dimension i sådana ärenden då utfallet exempelvis skulle kunna påverka energiförsörjningen i Sverige på lång sikt, samt påverka möjligheten att i Sverige att bedriva forskning och utveckling inom kärnsäkerhet.

3 Sammanfattning

Vi stödjer i princip förslaget om en tydligare och mer strukturerad prövningsprocess. Vi är gärna tillgängliga för vidare dialog och kan bidra med konkreta exempel på hur de föreslagna förändringarna kan implementeras.

STUDSVIK NUCLEAR AB

Christoffer Ellmark
Vice VD